

Lekarz weterynarii

225101

Inna nazwa zawodu: nie występują

Zadania i czynności

Ostatnia aktualizacja - 09.2009

Lekarz weterynarii to przedstawiciel jednej z trzech dyscyplin lekarskich (czyli medycyny i stomatologii), który posiada kwalifikacje do badania i leczenia zwierząt oraz kontroli środków spożywczych pochodzenia zwierzęcego. Głównym celem pracy weterynarza jest leczenie zwierząt, a w szczególności rozpoznawanie, zapobieganie i zwalczanie ich chorób. W Polsce działa 17 programów specjalizacyjnych dla lekarza weterynarii. Może on specjalizować się w chorobach różnych zwierząt, np. koni, trzody chlewnej, przeżuwaczy, psów i kotów, drobiu oraz ptaków ozdobnych itd., a także uzyskać specjalizację w takich dziedzinach, jak: chirurgia weterynaryjna, radiologia weterynaryjna, rozród zwierząt. Lekarz specjalista często leczy i diagnozuje zwierzęta skierowane do niego przez innych lekarzy weterynarii.

Nie zawsze jednak lekarz weterynarii zajmuje się leczeniem zwierząt, oprócz praktyki lekarskiej może on również zajmować się np. badaniem mięsa, dlatego też w zależności od wybranej drogi zawodowej oraz miejsca pracy, zakres czynności zawodowych lekarza weterynarii może być różny.

Lekarz weterynarii zajmujący się podstawową opieką zdrowotną zwierząt, w swojej pracy przede wszystkim zajmuje się badaniem stanu zdrowia, rozpoznawaniem chorób oraz leczeniem zwierząt, w tym wykonywaniem zabiegów w chirurgicznych, a także wykonuje badania laboratoryjne oraz diagnostyczne. Udziela porad i konsultacji właścicielom, również w zakresie pielęgnacji zwierząt. Posiada uprawnienia do wydawania opinii i orzeczeń dotyczących leczonych lub diagnozowanych zwierząt oraz do wypisywania recept lekarskich na leki gotowe, apteczne, czy też recepturowe przeznaczone dla zwierząt.

Osoba wykonująca ten zawód może być również pracownikiem inspekcji weterynaryjnej. Zajmuje się wówczas ochroną i zdrowiem zwierząt gospodarskich oraz bezpieczeństwem żywności pochodzenia zwierzęcego. Dzięki temu produkty mięsne, które sprzedawane są w sklepach spełniają wymagania weterynaryjne i możemy je bezpiecznie spożywać. Inspektor weterynaryjny sprawuje nadzór nad ubojem zwierząt, rozbiorem mięsa, przetwarzaniem i przechowywaniem. Pobiera próbki do badania laboratoryjnego. Wystawia wymagane świadectwa zdrowia.

Lekarz weterynarii może także pracować w ubojni, zakładzie produkcyjnym, jak również przy kontroli weterynaryjnej na granicy. Osoby zatrudnione w zakładach mięsnych, zajmują się przede wszystkim badaniem mięsa, jak również kontrolą zwierząt przyjmowanych do magazynu żywca, sposobem przetrzymywania ich przed przekazaniem do uboju oraz regularną kontrolą zdrowia pracowników, pod kątem przepisów sanitarno-higienicznych.

Innym miejscem pracy weterynarza są ферmy hodowlane, na których oprócz leczenia zwierząt, sprawuje opiekę weterynaryjną nad hodowlą. Lekarz ten zajmuje się bezpośrednią opieką na dużych stadach zwierząt, działaniem profilaktycznym na poziomie zakładów wylęgowych (fermy drobiu), jak również wykonuje czynności związane z określeniem zdolności rozrodczych zwierząt i ich zaburzeń (bydło, trzoda chlewna). Czasami musi przeprowadzić sekcję zwłok padłego zwierzęcia, która jest niezbędna do rozpoznania choroby.

Weterynarze wykonujący ww. prace, najczęściej specjalizują się w chorobach zwierząt w zakresie prewencji weterynaryjnej i higieny pasz, higieny zwierząt rzeźnych i żywności pochodzenia zwierzęcego, weterynaryjnej diagnostyki laboratoryjnej oraz epizootiologii i administracji weterynaryjnej.

Lekarz weterynarii może również pracować w placówkach naukowo-badawczych. Prowadzi wówczas działalność dydaktyczną oraz opracowuje naukowe podstawy ochrony zdrowia zwierząt i higieny produktów zwierzęcych. Zadania te są realizowane poprzez prowadzenie badań naukowych, wykonywanie ekspertyz i udzielanie konsultacji Ministerstwu Rolnictwa, wojewódzkim lekarzom weterynarii oraz innym lekarzom weterynarzom.

W chwili obecnej wielu lekarzy weterynarii zajmuje się także prowadzeniem aptek, a w nich detalicznym obrotem produktami leczniczymi weterynaryjnymi, paszami leczniczymi oraz wyrobami medycznymi przeznaczonymi dla zwierząt. Często również absolwenci weterynarii wybierają drogę przedstawicieli medycznych.

W praktyce weterynaryjnej niezbędne jest ciągłe dążenie do samodoskonalenia i podnoszenie kwalifikacji, oraz nieustanne śledzenie rozwoju nauk weterynaryjnych, co pozwala na stosowanie najbardziej efektywnych i nowoczesnych sposobów leczenia, z wykorzystaniem najnowszego sprzętu diagnostycznego tj: **RTG, USG, EKG, oraz aparatury używanej podczas zabiegów np.: lasery, aparaty do znieczulenia wziewnego, aparaty do nadzorowania funkcji życiowej podczas znieczulenia, mikroskopy z torem wizyjnym itp.**

Środowisko pracy

Ostatnia aktualizacja - 09.2009

ŚRODOWISKO PRACY

Warunki materialne

Podstawowym miejscem pracy lekarza weterynarii jest zakład leczniczy dla zwierząt. Może to być: gabinet, przychodnia, lecznica i klinika weterynaryjna oraz laboratorium diagnostyczne. Na gabinet weterynaryjny składa się przeważnie pokój przyjęć z poczekalnią, oraz zaplecze sanitarne i socjalne. Pokój przyjęć wyposażony jest odpowiednio w aparaturę i sprzęt dostosowany do zakresu świadczonych usług weterynaryjnych, sprzęt i urządzenia do przechowywania produktów leczniczych i wyrobów medycznych. Przychodnia i lecznica posiada dodatkowo salę zabiegowo-operacyjną. Lecznica zapewnia całodobową obserwację i leczenie zwierząt, tak jak i klinika.. Najbardziej rozwiniętą formą zakładu weterynaryjnego jest klinika, która zatrudnia lekarzy różnych specjalizacji, a więc oferuje bardziej kompleksowe usługi.

Inaczej pracuje lekarz w warunkach wiejskich. Lecznica jest wyłącznie bazą wypadową. Pracę swą lekarz wykonuje najczęściej w miejscu, do którego został wezwany, np. w stajni, oborze, chlewie, kurniku czy pastwisku. Warunki pracy bywają więc często bardzo trudne. Pomieszczenia są często źle oświetlone, panuje w nich zaduch, nieprzyjemny zapach. Nietrudno jest też się pobrudzić, dlatego lekarz weterynarii, oprócz białego czy zielonego fartucha ochronnego, musi używać gumowców.

W administracji weterynaryjnej bazą wypadową lekarza weterynarii jest biuro, gdzie wykonywana jest praca z dokumentami, natomiast podstawowa praca wykonywana jest w miejscach (firmy, zakłady, ubojnie), które objęte są nadzorem weterynaryjnym na danym terenie. W zakładach higieny weterynaryjnej praca odbywa się w odpowiednio wyposażonych laboratoriach, gdzie wykonuje się badania w zakresie chorób zakaźnych, analiz chemicznych środków spożywczych, badania mikrobiologiczne pasz itp.

Pracując z chorymi zwierzętami, lekarze są narażeni na wirusy i bakterie groźnych chorób zakaźnych i inwazyjnych, jak np. bruceloza, toksoplazmoza. Możliwość wypadków przy pracy też jest bardzo duża. Najczęściej są to: pogryzienia, kopnięcia, przygniecenia, szczególnie niebezpieczne przy pracy z dużymi zwierzętami.

Warunki społeczne

Praca lekarza weterynarii ma najczęściej charakter indywidualny i samodzielny, lecz w dużej mierze opiera się na kontaktach z ludźmi, np. właścicielami zwierząt. Lekarz podczas wywiadu uzyskuje od nich niezbędne dla przebiegu procesu leczenia zwierzęcia informacje. W zamian udziela rad i informuje, jak prawidłowo pielęgnować zwierzę i jak zapobiegać chorobom. W obecnej sytuacji rynkowej zawód lekarza weterynarii wymaga coraz większych i bardziej zróżnicowanych kontaktów z ludźmi. Świadcząc usługi lekarz musi umieć promować i zachęcać do korzystania ze swoich usług. Lekarze zajmujący się sprzedażą lekarstw czy sprzętu medycznego powinni zgłębiać techniki sprzedażowe, które wykorzystają w kontakcie z kontrahentem czy właścicielem zwierząt. Weterynarze pracują również, w większych zespołach, np. podczas trudnych zabiegów operacyjnych, czy w nadzorze weterynaryjnym, w związku z tym bardzo ważna jest umiejętność współpracy.

Warunki organizacyjne

Godziny pracy lekarza weterynarii nie są stałe, uzależnione są od potrzeb pacjentów zgłaszających się do danego zakładu weterynaryjnego. W lecznicach małych zwierząt lekarze pracują 6-8 godzin dziennie. W przychodniach i klinikach praca odbywa się w dzień i w nocy, a także w dni wolne – występuje tu praca zmianowa – dyżury. W warunkach wiejskich czas pracy jest trudny do określenia, ze względu na konieczność całodobowej gotowości do udzielenia pomocy zwierzętom. Występuje także pewna sezonowość pracy (niektóre akcje profilaktyczne, obejmujące całe pogłowie, np. świń i krów, przeprowadzane są w określonych porach roku) i wtedy godziny pracy, adekwatnie do prowadzonych czynności, wydłużają się. Jest to zajęcie o charakterze wyjazdowym. W zakładach przetwórstwa, fermach lekarz pracuje od 6 do 8 godzin dziennie, wyjątkowo dłużej podczas akcji profilaktycznych lub podczas realizacji programów specjalnych (np. hodowlanych), w których uczestniczą poszczególne zakłady czy fermy. Natomiast lekarze weterynarii zatrudnieni w administracji weterynaryjnej pracują 8 godzin dziennie.

W zakładach wieloosobowych lekarz może być podwładnym lub zwierzchnikiem. Na lekarzu weterynarii ciąży odpowiedzialność zawodowa. Za błędy, popełniane podczas wykonywania czynności zawodowych, może nawet zostać pozbawiony prawa do wykonywania zawodu.

Wymagania psychologiczne

Ostatnia aktualizacja - 09.2009

Podstawową cechą lekarza weterynarii powinno być oczywiście zamiłowanie do zwierząt i chęć niesienia im pomocy. Łagodne usposobienie, umiejętne podejście do zwierząt i zdolność wzbudzania u nich zaufania – to podstawowe wymogi zawodu. Ważna jest również umiejętność rozmowy z właścicielami zwierząt. Jedni traktują zwierzęta w sposób przedmiotowy i hodoją je w celach konsumpcyjnych, a dla innych zwierzę jest członkiem rodziny. Lekarz musi umieć nawiązać dobry kontakt z właścicielem, aby zebrać jak najwięcej informacji o objawach występujących u zwierzęcia. Równocześnie powinien zdobyć jego zaufanie, by przestrzegał on wszystkich zaleceń lekarza dotyczących pielęgnacji i opieki. Tylko wtedy proces leczenia będzie przebiegał prawidłowo.

Osoba wykonująca ten zawód musi być odważna – pacjentami weterynarza są różne zwierzęta, niekiedy agresywne. W pracy nieodzowne są także wyobraźnia i refleks. Dobry weterynarz musi mieć podzielną uwagę oraz zdolność szybkiego reagowania, zwłaszcza w sytuacjach nieprzewidzianych.

Ponadto lekarza weterynarii musi cechować cierpliwość i dokładność. Cecha ta jest szczególnie ważna u chirurgów, u których niezbędna jest sprawność rąk, precyzja wykonywania ruchów i prawidłowy dotyk. Weterynarz musi być osobą spostrzegawczą – zwierzęta nie mówią o swoich dolegliwościach, natomiast obserwacja ich zachowania pozwala na wyciągnięcie wniosków, będących podstawą diagnozy. Umiejętność logicznego myślenia, kojarzenie danych z wywiadu i uzyskanych z obserwacji umożliwia prawidłowe rozpoznanie choroby.

Kolejną istotną cechą jest duża odporność psychiczna. Czasami lekarz ma wątpliwości, czy postawiona diagnoza jest słuszna, innym razem zastosowane metody zawodzą i nie widać poprawy stanu zdrowia pacjenta. Dlatego też osoby, które decydują się zostać lekarzami weterynarii, powinny dobrze reagować na sytuacje stresowe.

Zawód ten powinny wybierać osoby, które lubią pracować samodzielnie i podejmować samodzielne decyzje. Bardzo często lekarz nie ma możliwości skonsultowania przypadku chorego zwierzęcia z innym lekarzem i sam musi podjąć ryzyko rozpoczęcia konkretnej drogi leczenia. Zdarza się jednak, że lekarze współpracują ze sobą, np. przy trudnych zabiegach chirurgicznych. Wówczas powinni tworzyć zespół wzajemnie rozumiejących się i współdziałających osób, wykonujących określone czynności niezbędne do prawidłowego przeprowadzenia zabiegu.

Następną bardzo ważną cechą w zawodzie lekarza weterynarii jest chęć ciągłego kształcenia się. Powinien on śledzić fachową literaturę, gdyż zapewnia to poszerzenie jego wiedzy o najnowsze, bardziej efektywne metody pracy. Stałe samokształcenie pozwala również poznawać i stosować leki nowej generacji, które są dostępne na rynku

weterynaryjnym.

Poza tym lekarze zatrudnieni w nadzorze weterynaryjnym i na stanowiskach administracyjnych powinni posiadać umiejętność podejmowanie decyzji, pracy w zespole oraz powinni cechować się wysoką kulturą osobistą. Bardzo ważna jest tu umiejętność radzenia sobie ze stresem oraz postawa asertywna, niezbędna podczas kontroli i wydawania postanowień czy decyzji.

Wymagania fizyczne i zdrowotne

Lekarz weterynarii musi posiadać sprawny układ kostno-stawowy i mięśniowy, ponieważ praca jest najczęściej wykonywana w ruchu (chodzenie, schylanie się, sięganie) lub w pozycji stojącej przez dłuższy czas (chirurdzy). Niezbędny jest dobry słuch (osłuchiwanie pacjenta), dobry wzrok (oględziny pacjenta, badanie mięsa gołym okiem i pod mikroskopem), sprawny węch (badanie mięsa i jego przetworów).

Prawidłowość zmysłu dotyku jest niezbędna internistcie i chirurgom.

Przeciwwskazaniem zdrowotnym do pracy w tym zawodzie jest słaba budowa ciała, daltonizm, osłabienie słuchu. Przy pracy ze zwierzętami przeciwwskazaniem jest również uczulenie na sierść. W zawodzie tym nie ma możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych.

Warunki podjęcia pracy w zawodzie

Chcąc podjąć pracę lekarza weterynarii, trzeba legitymować się dyplomem wyższej uczelni, wydział lekarsko-weterynaryjny. Warunkiem podjęcia pracy w Weterynaryjnej Inspekcji Sanitarnej jest posiadanie zaświadczenia o dodatkowo ukończonym kursie uprawniającym do pracy w tym kierunku. Większe szanse w otrzymaniu pracy mają mężczyźni niż kobiety. Najtrudniej jest absolwentom, ponieważ pracodawcy wolą zatrudniać osoby już z pewnym doświadczeniem zawodowym.

Możliwości awansu w hierarchii zawodowej

O właściwym awansie zawodowym możemy mówić w przypadku lekarzy weterynarii zatrudnionych w służbach państwowych i placówkach naukowo-badawczych. W prywatnym sektorze może on oznaczać posiadanie opinii dobrego lekarza lub otworzenie własnej przychodni dla zwierząt lub hurtowni leków weterynaryjnych przez osoby pracujące wcześniej pod czyimś nadzorem.

Możliwości podjęcia pracy przez dorosłych

Ostatnia aktualizacja - 09.2009

Zawód lekarza weterynarii może wykonywać osoba, która uzyskała prawo wykonywania tego zawodu. O pracę w zawodzie mogą ubiegać się osoby, których przerwa w pracy lub okres od ukończenia studiów nie przekroczył pięciu lat. Warunkiem podjęcia pracy w starszym wieku jest dobry stan zdrowia oraz doświadczenie w zawodzie. Osoba ubiegająca się o pracę w lecznictwie po dłuższej przerwie musi znać aktualne problemy, którymi ma się zajmować (np. znajomość nowych jednostek chorobowych, nowych farmaceutyków). Rada lekarsko-weterynaryjna może zobowiązać te osoby do odbycia przeszkolenia uzupełniającego pod rygorem utraty prawa wykonywania zawodu. Okręgowa rada lekarsko-weterynaryjna ustala program i zasady przeszkolenia uzupełniającego. Kłopotów z podjęciem pracy nie będą miały osoby, które są wybitnymi specjalistami w danej dziedzinie, z długoletnim doświadczeniem, mimo pewnej przerwy w wykonywaniu zawodu.

Kształcenie na wydziale lekarsko-weterynaryjnym nie jest formalnie limitowane wiekiem, lecz ze względu na charakter studiów polecane jednak ludziom młodszym.

Możliwości zatrudnienia

Ostatnia aktualizacja - 09.2009

Podstawowym miejscem pracy lekarzy weterynarii są prywatne zakłady lecznicze dla małych i dużych zwierząt. Każdy może otworzyć swój gabinet, ale należy brać pod uwagę popyt na usługi weterynaryjne na danym terenie. Na absolwentów wydziału weterynarii czekają też inne miejsca pracy. Część osób może otrzymać pracę w administracji weterynaryjnej. Brakuje lekarzy w nadzorze weterynaryjnym, szczególnie podstawowego – tu powodem dużej rotacji są niskie płace. Ponadto prace można podjąć również w zakładach farmaceutycznych i hurtowniach leków. Często lekarze weterynarii są przedstawicielami handlowymi zakładów farmaceutycznych specjalizujących się w lekarstwach dla zwierząt lub sprzęcie weterynaryjnym.

W regionach, w których znajdują się uczelnie kształcące w zawodzie lekarza weterynarii zapotrzebowanie na lekarzy weterynarii jest nasycone (obrazuje to poniżej przedstawiona tabela). Zdecydowanie większe możliwości zatrudnienia istnieją w województwach, gdzie takich uczelni nie ma. Większe szanse na zatrudnienie mają mężczyźni niż kobiety. Mimo braku formalnych przepisów większość kobiet kończących wydział weterynarii i podejmujących prywatną praktykę pracuje głównie z małymi zwierzętami, a więc w miastach. Natomiast w lecznicach wiejskich większość stanowią mężczyźni. Najtrudniej jest absolwentom, ponieważ pracodawcy poszukują osób z doświadczeniem zawodowym.

Zawody pokrewne

Ostatnia aktualizacja - 09.2009

inżynier zootechnik

laborant weterynaryjny

technik weterynarii

hodowca zwierząt

Polecana literatura

Ostatnia aktualizacja - 09.2009

„*Życie Weterynaryjne*” – miesięcznik wydawany przez Krajową Izbę Lekarsko-Weterynaryjną

„Medycyna weterynaryjna” – czasopismo Polskiego Towarzystwa Nauk Weterynaryjnych

„Weterynaria w praktyce” – dwumiesięczniki, wydawnictwo Elamed

„Magazyn Weterynaryjny” – miesięcznik, wydawnictwo Medical Tribune Polska Sp. zo.o.

„Weterynaria po Dyplomie” – dwumiesięcznik, wydawnictwo Elamed

Strony internetowe:

www.veterynaria.pl – Portal Weterynaryjny Weterynaria.pl

www.vetcontact.com/pl – Portal Internetowy dla Lekarzy Weterynarii VetContact